

NATURA

ELS FALCIOTS

DE LA MURALLA DE VIC

La Falcia (*Apus apus*) també anomenada falciot o falcilla, és un dels ocells més abundants arreu de Catalunya durant els mesos de primavera i estiu (la podem veure des de primers d'abril fins les últimes setmanes d'agost). Aquest ocell és present a tota Europa només durant l'estiu, ja que passa l'hivern a l'Àfrica, a l'altra banda del desert del Sahara.

Per molt que pugui assemblar-se a una oraneta en la seva forma i en alguns costums, en realitat aquests dos ocells estan poc emparentats.

Es tracta d'un dels ocells que més s'ha adaptat a la vida urbana, sobretot pel que fa als indrets de cria. Gairebé sempre fa el niu en edificis, aprofitant forats de tota mena, sobretot sota les teules. Probablement aquest fet ha estat decisiu per a l'increment de la seva població, donat que fora dels nuclis urbans no més cria en edificacions aïllades i en cingles.

Malgrat l'abundància de què hem fet esment, no s'ha estudiat massa la reproducció d'aquesta espècie. A la muralla de Pere IV de Vic n'hi ha una colònia d'unes 25-30 parelles reproductores. Gràcies a la relativa accessibilitat d'aquests nius s'ha pogut dur a terme el control i anellament de la majoria del poll i part dels adults. Aquest estudi es vé efectuant cada any des del 1986 pel Grup d'Anellament de Calldetenes-Osona. Fins ara ja s'ha pogut comprovar que molts adults tornen cada any al mateix lloc i que, sovint, conserven any rera any la seva parella tot i que poden canviar-la.

Com a tret destacat veiem que la proporció d'individus joves que tornen al lloc on han nascut és molt inferior a la dels adults (d'un total de 32 controls, només n'hi ha 5 que fossin anellats com a polls. Aquest fenomen és normal (els joves solen ocupar ja al primer any nous territoris, diferents als dels pares).

Els nius d'aquests ocells estan fets per tota mena de materials captats a l'aire i enganxats amb saliva. Té forma de cassoleta i està situat dins d'un forat de fondària variable. Concretament els nius de la muralla de Vic solen estar en forats de 20 a 50 cm endins. Solen pondre tres ous, però com podem veure a les taules (ANELLAMENT-tauala 2) les proporcions mitjanes de polls sempre són bastant inferiors a aquesta quantitat.

Controls:

Com a exemple dels resultats obtinguts amb aquest estudi esmentem alguns dels controls més destacats d'aquests anys:

- * AA-86-A78134: Anellat el 6-7-87 i controlat els dies, 9-7-88, 9-7-89 i 29-6-90.
- * AA-87-A78135: Anellat el 6-7-87 i controlat el 9-7-89 i 29-6-90. Aquests dos falciots varen ser parella com a mínim els anys 1987, 1989 i 1990.
- * AA-13-A78161: Anellat el 30-6-86 com a poll i controlat el 7-7-87 i el 11-7-89.
- * AA-101: A78149: Anellat el 7-7-87 formant parella amb AA-103. Controlat el 29-6-90 formant parella amb AA-84.

Cal fer esment de la gran quantitat de paràsits que hi ha dins dels nius dels falciots, concretament entre les plomes dels polls. Es tracta de mínim dues espècies d'àcars (rènecs) segurament molt lligades a n'aquesta espècie d'ocell.

Grup d'Anellament
Calldetenes-Osona

Anellaments:

Taula 1- Anellaments

TAULA 1- Anellaments

	<u>ADULTS</u>	<u>POLLS</u>	<u>TOTAL</u>	<u>CONTROLS</u>	<u>TOTAL</u>
1986:	18	63	81	0	81
1987:	29	26	55	4	59
1988:	9	29	38	8	46
1989:	9	44	53	19	62
1990:	15	31	46	19	65

TAULA 2: Nius

	<u>No. Nius</u>	<u>Polls</u>	<u>Polls/niu</u>
1986:	29	67	2.3
1987:	17	27	1.6
1988:	16	29	1.8
1989:	21	48	2.3
1990:	15	37	2.5

